

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 19 LIPCA V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Wilno —

Na dniu 16 b. m. odbył się w mieście tutejszem solenny pogrzebowy obchod po zeszyły w Bogu Weronice z Hr. Sierakowskich Gorskiej, Starościnnie Wiekszniańskiej, w Kościele J. J. XX. Missyonarzow. — Zasmuczone dzieci i familja, nayıperwsze znajdujące się w mieście Osoby, Duchowienstwo wyższe i niższe, liczne klasztory, ubóstwo ze wszystkich Instytutow starców i dzieci zebrane, zgola tłum cisnących się na ten religijny obrząd dowiodł, ile zgon tey powazaney z cnot domowych i dobrych uczynkow Daimy, publiczność w żalobney religijney postudze uczcić chciała.

Naylepsza żona i matka, pełna dobroci, w pozycii domowym, przy wysokim swietle i edukacji skromna, u-przeyma dla wszystkich, długo w pamięci powszechney żyć będzie: w sercu dzieci krewnych i bliższych przyjaciol nigdy nie wygaśnie.

Podług gazety, *Poczta Północna*, datowaney z *Petersburga* d. 10 lipca:

W niedzielę d. 30 czerwca, Król Jmć Pruski odwiedził równie godne zastanowienia, jak pożyteczne dla publicznego dobra, zakłady wychowania N. Cesarzowey *Maryi Fedorowny*. W instytucie orderu s. *Katarzyny Wysocy Goście* słuchali mszy s., podczas której, wychowanki jego wszystkich i kazdego przenikały czarującym śpiewaniem. — W Towarzystwie wychowania ślachtetnych panien wszystkie osoby, do tego wielkiego zakładu należące, miały szczęście bydź przedstawianemi Królowi przez *Najjaśniejszą swą Opiekunkę*. Potem nader przyjemne sprawiła J. K. Mości zadziwienie uroczystość wieyska, przygotowana w ogrodzie tego zakładu, a odznaczała się wyborem wynalazku, smaku, i rzadką doskonałością wykonania.

We środę, d. 3 lipca, N. Cesarz Jmć z Królem Pruskim odwiedzali *Kronstadt*, dokąd przybyli z *Peterhoffu*, w towarzystwie Xięcia następcy tronu pruskiego i niektórych znakomitszych osob. Mnogie wystrzały dział zwiastowały przybycie NN. Gości do portu. Po obejrzeniu portu, admiralicy i różnych zakładow, również wpośród gromu dział wyjechali na powrót.

W piątek, d. 5 lipca, po odbytey na siemienowskiem polu paradzie, *Najjaśniejszy Król Jmć Pruski* wyjechał do *Gatczyna*, Cesarz Jmć, NN. Cesarzowe, i W. Xiężna J. K. Mość przeprowadzali: — Tegoż dnia przybyli do *Gatczyna*: o południu N. Cesarzowa *Marya* z N. W. Xiężną *Aleksandra*; o godzinie 2ey z południa N. Cesarzowa *Elżbieta*; o godzinie zaś 3ciey Cesarz Jmć z Królem pruskim. Po obiedzie NN. Osoby używały przechadzki w ogrodzie pałacowym. Wieczorem o godzinie 3ey. Król Jmć Pruski wyjechał w podróż na powrót. Cesarz Jmć przeprowadzał Wysokiego Gościa do *Kipieni*, a Wielka Xiężna i Xiężna do granicy *Gatczyna*. — Król Jmć przejeżdżał przez *Jamburg* d. 6 o godzinie 3ey z północy: tegoż dnia o godzinie 4tey z północy przez *Narwę*. (V. 8, jak już doniesliśmy, przez *Ryge*).

Podług gazety *Ruskiego Inwalida*: w dniu spaceru *Najjaśniejszego Dworu* w *Ekaterynenhoffie*, Król Jmć Pruski, N. Cesarz Jmć i N. Cesarzowa *Elżbieta*, udarowali odwiedzeniem swém jenerał adjutanta, Xiążęcia *Trubeckiego*, gdzie mieli herbatę.

N. W. Xiążę Jmć *Mikolaj*, d. 5 t. m., ukończył zupełnie chorobę i pierwszy raz przejeżdżał się w karecie.

Cesarz Jmć i NN. Cesarzowe powróciły już do tutejszey stolicy.

Xiążę następcę tronu pruskiego na niejaki czas jeszcze zostaje w naszej stolicy.

Dokończenie nowego postanowienia o majątkach i kapitałach edukacyjnych zaczętego w N. 57 Kur. Lit.

Środki te zawierają się w następującem:

1) Obywatele, którzy zechcą między sobą postanowić jakikolwiek tranzakt albo dokument na majątki pojezuickie, przed postanowieniem tych dokumentow, obowiązani są weysć z prośbami do Funduszowey Komisysy i uwiadomić ją, że takitō pojezuicki majątek ustępuje jeden drugiemu na takich warunkach.

2) Kommissya, po przejrzeniu prośb podanych i po zebraniu wiadomości z rachunkow o niedopłatach, które mogą się liczyć na majątkach, ubezpieczywszy, na przyszłość regularną opłatę z nich dochodu, jakoteż i całość samychże majątkow, i potwierdziwszy dawmeysze wszystkie ich nazwiska, które nigdy odmienianemi bydź nie powinny, uczyni swe postanowienie względem dozwolenia na zawarcie dokumentu, i takowe postanowienie, stosownie do 22go i 23go punktu Ukazu 1807 roku, przedstawia na potwierdzenie ministeryum spraw duchownych i narodowego oświecenia; otrzymawszy zaś potwierdzenie, każdą przemianę właścicielow zapisze do protokołu i na tabelę: i o takię przemianę uwiadomi równie skarbową Izbę tey gubernii, w której zostaje majątek, jako i uniwersytet wileński.

3) Co się tycze działu majątkow pojezuickich przez następstwo albo po przedaży, obie funduszowe Kommissye obowiązane są dozierać, iżby nie tylko bez zachowania wyżej w punkcie 1m i 2m opisanej formy i bez potwierdzenia ministeryum spraw duchownych i oświecenia, podobne działy robione nie były; ale też, iżby w zdarzeniu działow, na mocy 6go punktu Ukazu 1807 roku, prawo edukacyjnego funduszu, całość wartości pojezuickiego majątku; na rozdział idącego, i wolność jego od długow; zabezpieczone były przez udzielną ewikcyą, trzeciej części summy szacunkowey wyrównywającą, na niezawiedzonym majątku obywatelskim, który zdaniem Kommissy za dostateczny na odpowiedzialność uznany zostanie, z tém jeszcze zastrzeżeniem, iżby w majątkach pojezuickich, na rozdział idących, żadne dawnieysze nazwiska wiosek i samych majątkow przemieniane, a nawet w przypadku założenia nowch folwarkow albo wiosek, inne nazwiska dawane nie były; ale mają bydź zachowane wszystkie dawnieysze nazwiska tych miejsc, na których folwarki albo wioski nanowo się budują.

4) Względem summ edukacyjnych, zabezpieczonych na majątkach obywatelskich, ma się przestrzegać następujący porządek: *naprzód*, kiedy obywatel, mający na swoim majątku summę funduszową; zechce przenieść ją na inny majątek; nie wprzódy to może uczynić, aż póki na podaną przez siebie w tey rzeczy do Kommissy prośbę nie otrzyma jey rezolucyi i zgody. *Powtōre*, jeżeli mający summę funduszową, na swoim majątku opartą, zechce ten majątek komu innemu ustąpić albo przedać, nie przenosząc summy na inny majątek, ale zastawując ją na teyże samey ewikcyi; w takim zdarzeniu nie będzie już miał potrzeby prosić zgodzenia się kommissy, i bez niego może przyznawać różne transakta; z tém tylko zastrzeżeniem, iżby w przeciągu trzech miesięcy, po przyznaniu tranzaktow; równie przedawca jako i nabywca majątku obciążonego summą edukacyjną, uwiadomili o tém Kommissyą, dla zapisania imienia nowego właściciela na tabelę opłat.

5) Wszystkie transakta na przedaż, ustąpienie, działy, i wszelkie inne, jakiegokolwiek rodzaju dokumententa, tyczące się majątkow i kapitałow pojezuickich, fundusz pojezuicki stanowiących, nie mają żadney mocy, jeżeli prawidła w powyższych 1, 2, i 3, punktach zawarte, zachowane nie będą.

Główny Rząd Szkół, znajdując środki te, dla zabezpieczenia całości majątkow i kapitałow pojezuickich, dostatecznemi, uprasza Waszey Cesarskiej Mości o Naywyższe ich potwierdzenie, dla koniecznego zachowania ze

strony posiadających takowe majątki i kapitały, do funduszu edukacyjnego należące.

Natém przelozeniu własną Jego Cesarkiey Mości ręką, d. 25 marca 1818 roku napisano tak: *Ma bydz podlug tego*
ALEXANDER.

Przez ukaz do Rządzącego Senatu, pod dniem 15 czerwca, Cesarz Jegomość rozkazał: byłych urzędników Głównego Sądu Białostockiego i Grodzkich Sądów tegoż obwodu, pozostałych bez obowiązków, jakoto: Radcę kollegialnego *Daszkiewicza*, Radcę dworu *Benkina*, asessorów kollegialnych, *Arcimowicza*, *Kelnera*, *Styczyńskiego* i radcę tytularnego *Jaweoskiego*, przyłączyć do Heroldyi, dla przeznaczenia do innych obowiązków, randze i usposobieniu ich odpowiadających.

We czwartek, d. 4 lipca, w obecności Króla Jmci Pruskiego i całej Najjaśniejszey Familii Cesarskiej, spuszczone z warstatu okręt na *Ochtię*.

Od 1go lipca wychodzić zaczęło w *Petersburgu* nowe pismo peryodyczne, *Dziennik dawney i nowszey Literatury*. Cena półroczna na miejscu rubli 15, z pocztą rubli 20. Wydawcą jest Pan *Olin*. Wychodzić będą dwa numera co miesiąc.

O to jest przyrzeczona w gazecie ryzkiej historia nadania wolności osobistej dla chłopów inflantskich:

Ryga dnia 10 lipca.

Umieszczamy tu głównejsze rysy ważnego w tych dniach wypadku, który w historyi prowincyi naszej epokę stanowi.

Pomiędzy rossyjskiemi, nad morzem bałtyckim położonemi prowincjami, Inflanty mają sławę, że w nich nayprzód stosunki stanu chłopskiego z właścicielami ziemskimi, i z większą sprawiedliwością i ludzkością, aniżeli z dawnych przeszły czasów dziedzictwem, ułożone zostały, w celu wprowadzenia zupełney tego stanu wolności. Tymczasem, gdy Naywyżey potwierdzone urzędnienia dla chłopów roku 1804 i 1809, stosownie do przeznaczenia swego przyspasabiwały do środków, które jako ostateczny cel tych urzędzeń uważać należało, jednorodne prowincye, *Estonia* i *Kurlandya*, postąpiły wielkim krokiem do tego celu, ogłaszając wolność stanu chłopów.

Szlachta Inflantska, między dwiema temi prowincjami dobra położone mając, musiała uczuć potrzebę dokończenia owego przygotowania, ażeby z sąsiadami w jedneyże stanąć linii. Jak uczucie to rzeczywiście ożywione i jak powszechne było, dowodzą między innymi publiczne piśmienne rozprawy, które prawie od roku wielu członków ze stanu szlacheckiego wydało w takim celu: jakby to, co za potrzebę uznano, naylepiej skutecznie można; oraz okoliczność, że miasta *Ryga*, *Pernau* i *Dorpat* podały do JW. Jenerał Gubernatora prośby o pozwolenie nadania wolności chłopom dóbr swoich patrymonialnych.

W takim stanie rzeczy, sprawa ta musiała się wytoczyć na seymie, otworzonym d. 18 czerwca t. r.

Wysoce poważany nasz Jenerał Gubernator, JW. Margrabia *Paulucci*, chcąc przez rozkrzewianie wszędzie tego, co jest sprawiedliwem, dobrém, szlachetnym, działać stosownie do wspaniałych zamiarów naszego Wielkiego Monarchy, i przez własny znamienity charakter do tego zachęcany, miał mowę do zgromadzonego stanu rycerskiego, w której wzywał do naśladowania przykładu *Estonii* i *Kurlandyi*. „Co tam naywyższe potwierdzenie otrzymało, to i w Inflantach zasłuży na Naywyższe uznanie; a postanowienie, nadania chłopom wolności, bez wątpienia zgodne będzie z zamiarami najlepszego z Monarchow.“

Pan Marszałek seymowy w odpowiedzi swojej, wyraził nieograniczoną ufność szlachty w przyjaznych JW. Jenerał Gubernatora chęciach, od lat sześciu tylekrotnie z tak czynną gorliwością odznaczających się i oświadczyl: że szlachtę nie bardziey obchodzić nie może, jak uprzedzanie wszelkich życzeń N. Pana.

Jednomysłnym okrzykiem seym postanowił, co następuje:

1) Nadadź chłopom osobistą wolność, podług zasad zawartych w naywyżey potwierdzonych urzędzeniach dla chłopów kurlandzkich i estońskich.

2) Poruczyć Komitetowi żulożenie planu nowey ustawy dla chłopów Inflantskich, na zasadzie urzędzeń chłopów estońskich i kurlandzkich, z przystosowaniem do miejscowych okoliczności.

3) Prosić JW. Jenerał-Gubernatora, ażeby po ułożeniu planu zwołał seym nowy dla roztrząśnienia i udo-

skonalenia tego planu; i aby takowy podany został wte dy N. Cesarzowi do Naywyższego potwierdzenia.

Komitet, którego członkowie już są wybrani, składać będą po jednym członku z każdego powiatu; jeden deputowany z miasta *Rygi*, z powodu dobr patrymonialnych, który razem głos mieć będzie za miasta *Dorpat* i *Pernau*, i od nich instrukcye odbierać; z jednego członka dóbr koronnych, i Prezydenta którego JW. Jenerał-Gubernator ze szlachty wybierze.

Nie ulega żadney wątpliwości, że plan dla Inflant wypracowany będzie z usilnością, godną zupełnego poświęcenia się, aby odpowiedzieć Wysokim życzeniom N. Cesarza Jmci i wielkiej sprawie ludzkości, równie, jak nowe urzędzenia chłopów *Estonii* i *Kurlandyi*; a dzieje świata zapisać:

Co *Stefan Batory*, duma dawniejszey *Polski*; co *Custaw Adolf*, chwala imienia szwedzkiego, daremnie w *Inflantach* przywiesdz do skutku usiłowali; co za rządow *Katarzyny, rzeczywiście Wielkiej*, tylko na drogę pełnego postępu kierowane bydz mogło, i wieków do zupełney dojrzałości potrzebować zdawało się;

to spełnionem zostało pod nieśmiertelnym *Alexandrem*, przez szybkie przenikanie owey płomienistej gorliwości, którą wysokie Jego cnoty zagrzewają nayszlachetniejszych z Jego poddanych, do czynienia podług myśli Pana, i okazania się godnymi bydz Jego panowania. Dzieła Jego zostaną w historyi główną cechą tego wieku. Jakżeby ludy *Rossyi* nie miały usiłować, ten Jego wspaniały sposób myślenia w narodowy zamienić charakter!

MIASTO WOLNE KRAKÓW.

Opisanie katafalku, na którym złożone były zwłoki *Tadeusza Kościuszki* w kościele Katedralnym *Krak:* na Zamku.

Katafalk był wystawiony naksztalt pedestalu kolumny *Trajana*, na wierzchnych gzymsach jego, sześć białych Orłów podpierały schody, gdzie trumna na 4 działach była złożona.

Z przodu między 2 Orłami zawieszona była w *Tropheum* tarcza z herbem *Kościuszki* i pałasz *Rycerza* przewiązany szarfą z krepy czarney, którey końce na pedestal spadaly.

Na pedestal obraz allegoryczny wystawiający w polskiej rzeźbie strącony obelisk, na którym w medalionie portret *Tadeusza Kościuszki*. Z jedney strony obelisku unosząca się nieśmiertelność, wieńcząca medalion; z drugiey oyczyna nad urną płaczącą, przy tej nogach Orzeł *Polski*.

Napis nad obrazem: *Herois Genium fama immortalibus addit.*

Pod obrazem napis: *Reliquias Cinerum Patria grata fovet.*

Z boku jednego obraz wystawujący przysięgę *Kościuszki* w *Krakowie* dnia 24 marca 1794 z napisem: *Sacramentum Herois pro Patria.*

Z boku 2go obraz wystawujący moment, gdy *Kościusko* odbierał z rąk *Wasingtona* order *Cincinnati*, z napisem: *Decus Herois in America.*

Z tyłu obraz wystawujący zdarzenie we *Francyi*, gdy na samo imie *Kościuszki* swawola obcego żołnierza upokorzoną została, z napisem: *Nomen Herois inter hospites venerandum.*

Pedestal cały wznosił się na schodach otoczony 4 kolumnami z broni i kos złożonemi, na których znajdowały się trofea z różnych chorągwi, tarcz, pancerzy i t.d.

Schody dolne do pedestalu, jako też i kolumny z broni złożone, oświecone były rzędisto świecami, gzyms zaś gorejącemi lampami.

Na schodach wyższych w około, były świece palące się w kształcie pęków liktorskich przewiązane, na których zamiast toporów, Orły *Polskie*, tudzież wieńce laurowe i dębowe znuydowały się. (z gaz. *Warszawskiej*.)

FRANCYA.

(z gaz. *berl. i Korr. hamb.*) *Paryż*, dnia 6 lipca. Zawczora o godzinie 1szey *Xiążę Wellington* ze swoim adjutantem, Panem *Cradock*, udał się do *St. Cloud*, dla złożenia uszanowania swego Królowi Jmci i osobom rodziny krolewskiej tam się znajdującym. *Xiążę* miał na sobie wielką wstęgę orderu s. *Ducha*.

Na obchod rocznicy powrotu Króla, dana będzie w ogrodzie *Tivoli* uroczystość, przewyższająca świetnością wszystkie dotąd dawane. Cztery śpiewacy niemieccy dadzą się także słyszeć. Wzniesienie się *Pani Blanchard*, na iluminowanym balonie, i przepyszny fajerwerk zakończą tę uroczystość.

Jenerał *Dejean*, który otrzymał wolność powrócenia do Francji, znajduje się już w *Paryżu*.

Ma teraz wyjść na jaw zbiór historycznych dokumentów, które opuszczone zostały w *Monitorze*. Ma być wydanych trzy tomy, a każdy zawierać oddzielną epokę. Pierwszą od początku rewolucji aż do d. 18 miesiąca *Brunaire*; druga od konsulatu aż do końca rządów *Bonapartego*. Trzecia zaczyna się od przywrócenia monarchii. Od 1 lipca ma co miesiąc wyjść 10 arkuszy w formacie *Monitora*.

Minister spraw wewnętrznych porucił Panu *Glatters*, jednemu z najzdolniejszych snicerzy naszych, wygotowanie popiersia zmarłego *Delille*.

Dnia 28 przeszłego miesiąca Panna *Garnerin* przedsięwzięła powietrzną podróż w *Bardeaux*, i spuszczała się z parasutem. Uwielbiano to piękne widowisko, atoli ulękniono się dowiedziawszy, że ją wiatr podczas spuszczenia się na środek rzeki zapędził. Tuby zapewne zginęła, gdyby jej znajdujący się w bliskości żeglarz z wody nie wyratował. Poczem zaniesioną była do blizkiego domu wiejskiego, gdzie jej wszelką pomoc uczyniono.

O sądeniu obwinionych o zamach na życie Xięcia *Wellingtona* niczego teraz nie słychać.

Na tutejszych bulwarach pokazują kaleidoskopy wielkości czerofuntowej harmaty.

Paryż dnia 8 lipca. Król Jmé uda się dnia 27 do *Rambouillet*, na wielkie polowanie. Przedniejsze osoby dworu, oraz zagraniczni posłowie zaproszeni są na to polowanie. Dnia 29 powróci Król znowu do *St. Cloud*, i uda się dnia 30 znowu do *Paryża*.

Dnia 6 t. m. mieli Konferencyą z Xięciem *Richeleu*, poseł austriacki, i Hrabia *Palmella*, poseł portugalski przy dworze londyńskim; wszyscy udali się potem do posła angielskiego.

Xięczę *Wellington* po krótkim pobycie w tej stolicy, uda się znowu do Anglii, a potem na zjazd Monarchów do *Akwizgranu*.

Dnia 5 w dzień rocznicy powrotu Króla, była wielka uroczystość w *St. Cloud*, *Boulogne* i *Meudon*; Król przejeżdżał w kolasce przez te trzy gminy, i powrócił w wieczor o godzinie 6 do *St. Cloud*. Wszędzie przyjmowany był jednostaynym okrzykiem: Niech żyje Król! niech żyją Burbony!

Hrabia *Forbin*, Dyrektor jeneralny muzeów, powrócił d. 6 z podróży swej do Grecji i Egiptu.

Pan *Dunoyer*, który podług ostatnich doniesień uwolniony został w *Rennes* za kaucyą, znajduje się znowu w *Paryżu*.

W *Paryżu* żyje starzec 111 letni; nazywa się Piotr *Huet*, lepiej przypomina sobie postać *Ludwika XIV*, *Regenta*, i *Ludwika XV*, aniżeli osób późniey panujących; chodzi, słyszy, widzi, jak gdyby nie był starszy nad lat 60. Jest on synem rolnika, opuścił swój stan i służył wojskowo. Po wojnie *Hannowerskiej* siadł na okręt razem z regimentem, i służył pod następującemi po sobie rozkazami *PP. de la Bourdonnaye* i *de Bougainville*. Tak odprawił *Piotr Huet* podróż około świata. Za powrotem ze swej podróży ożenił się z szesnasto-letnią wdową, która mu za jedyny wniosek syna powiła, o którym zawsze miał staranie. Żona jego ma teraz lat 77. Przesiaduje on zazwyczaj pod wieżą zegarową; biała jego broda i szanowna postać wystawia niejako obraz *Saturna*. Czworoscienna wieża jest ta sama, o której zdaje się czas nie pamiętać; już za wojen krzyżowych była starą; w niej pomordował *Klotar*, mimo lez matki, swych stryjów. W niej był dzwon, który dał hasło do nocy s. *Bartłomieja*.

Dzienniki *Paryzkie* nie przestają umieszczać satyrycznych uwag przeciwko pismu peryodycznemu: *Minerwa Francuzka*; wyrażają, iż oprócz *Baszy Egipskiego*, pręnumerowali na nie także; *Cesarz Marokański*, oraz *Dejowie*: *Algierski*, *Tunetański* i *Trypolitański*; że może się rozchodzić po całym brzegu krajów *Barbaryjskich*, i że wszystkim korsarzom nakazano szanować małą błękitną książeczkę.

Wdowa *Bancal*, skazana na śmierć za należenie do zabójstwa Pana *Fualdesa*, napisała d. 10 czerwca taki list do najstarszej swojej córki: „Kochana *Maryanno*! Proszę wszystkie moje dzieci o przebaczenie, żem życie im dała, i sławne zbrodnią imie zostawiła. Dożyłono mi jeszcze kilka dni życia. Nie mogłabym też dłużej zmiesć zgryzot sumienia, które czuję za uczestnictwo do okropnej zbrodni. Miew staranie o twoich braciach, i z pamięci ich wygluzny macezyną zbrodnię. Często im wspominay, jak mocno żałuję popełnionego

wystętku; wpajay w nich zasady przeciwości i bogoboyności. Sciskam was, kochane dzieci, które tak miśszczyliwemi uczyniłam, i proszę, abyście się za mnie i waszego oycę modliły. Zegnając się ostatni raz z tobą, kochana córko, powtarzam prośbę, którą już kilkakrotnie do ciebie zanosila, ażebyś wielką dawała baczność, iżbyś mały twój brat z niczém się nie wymówił.“

W *Naives*, niedaleko *Bar-sur-Ornain*, w Departamencie *Mozy*, zaczęto odkopywać starożytności na rozkaz Prefekta. Odkopano już wspaniały dom i łaźnie, malowane *al fresco*. Znalezione posagi, lampy, rozmaite naczynia, tudzież wiele medalów srebrnych i bronzowych.

W okolicy *Rocroy*, pewna włoscianka pracowała niedawno w polu, a dziecię, mające kilka miesięcy, położyła pod krzakiem. Wkrótce przychodzi go zobaczyć, i zastaje wilka, który właśnie chciał dziecię porwać. Rzucasie matka na zwierza, pasuje się z nim, i chociaż skaleczona, utapia w nim nożyczki, które przy sobie miała. Wilk odchodzi, chwije się i zdycha. Bierze matka dziecię, i pada bez zmysłów. Przybiegli sąsiedzi na ratunek nieszczęśliwey, lecz nie dawała żadnego znaku życia. W tém jedna starszka odezwała się: *Przyłóżcie jej dziecię do piersi!* co gdy uczyniono, matka zaczęła oddychać, i z uśmiechem oczy otworzyła. *Wiedziałam o tém dobrze* (rzekła daley starszka) *i ja także bylam matką!*

ANGLIA.

(Z gaz. berl i korr. hamb.) Dnia 4 t. m. Xiężniczka *Sax-Meiningen*, przyszła małżonka Xięcia *Klarencey*, z matką swoją Xiężną *Meiningen*, w towarzystwie *Lorda Keith*, przybyła wieczorem o godzinie 7 do *Londynu*. Rejent zaszczycił znamienitych gości odwiedzinami swemi wieczorem o godzinie 10, a wkrótce potem przybył Xięczę *Klarencey*.

Doniesienie bokowego lekarza, *P. Halford*, wydane wczoray zrana, brzmi jak następuje: „Królowa niedobrze się miała wczora w wieczor, ale dzisiejszego poranku ma się lepiej.“

Xięczę *Cumberland* uda się z małżonką swoją do *Spa*, a potem na kilka-miesięczną podróż do *Niemiec*.

W sobotę skończyły się wybory w *Westminsterze*. *Sir Sam. Romilly*, jeden ze znakomitych prawoznawców angielskich, i *Sir Er. Burdett* ogłoszeni zostali Rezydentami. *Romilly* miał 5359 głosów, *Burdett* 5238, *Kapitan Murray Maxwell* 4808, *Hunt* 84. *Romilly* ukazał się po skończeniu wyborów dla podziękowania, że go wybrano. Powitany był z wielką radością od zgromadzonych i odbył potem tryumfalny przejazd przez ulice *Westminsterskie*. Nad jego otwartym pojazdem znajdował się baldakim wstęgami i innymi znakami godłowemi ozdobiony. Za nim ciągnął się długi szereg pojazdów, w których jechali między innymi *P. Tierney*, *Sir Robert Wilson* etc. Wszędzie, kędy przejeżdżał, znajdowało się w oknach mnóstwo dam ustrojonych wstęgami barwy *Sir Samuela*. Gdy przejeżdżał miano *Karltonhouse* i mimo palacu *St James* powitał go lud potrójnem *ura!* dla *Sir Er. Burdetta* robią oddzielny wóz tryumfalny. *Oppozycya* nabrała znaczney przewagi na ostatnich wyborach, a *Kapitan Maxwell* daremnie w głowę raniony został. *Maxwel* jest ciągle słaby. Mówią, iż zamysła żądać roztrząśnienia legalności głosów za Panem *Burdett*.

Mówią także, że xięczę wotów *Westminsteru* ma wyjść z druku z uwagami, między innymi: z kąd się pieniądze na wota wzięły?

Na wyborach parlamentowych w *Drogheda* w *Irlandyi*, człowieka jednego zastrzelono, a dwóch ciężko raniono.

Jenerał *Wilson*, obrany reprezentantem z przedmieścia *Londyńskiego Soutwark*, podziękował uprzejmie obywatelom za ten dowód ich ufności. *Rzadko* (rzekł) *wystawiają dzieje przykłady tak piękney zgodności umysłów, jaką obywatele w Soutwark okazali. Powodowani miłością oyczyzny i przywiązaniem do zasad prawa, sami bez niczyjej pomocy, obalili szczęśliwie przewagę władzy i bogactw. Czyn ten wprawia w zadumienie. Znający to pewny Jegomość (P. Tierney) powiedział mi, iż z równą łatwością mógłbym wstąpić na tron Wielkiej Brytanii, jak zostać obranym od obywateli w Soutwark, gdyż urzędnicy banku, kompanii indyjskiej, komory celney i wszystkich celniejszych instytucyj, przybędą na pomoc piwowarom *Calvert* i *Barclay*.*

Wkrótce ukończy się w *Londynie* sprawa między

Lordem *Stewart*, bratem Lorda *Castlereagh* i Panią *Taylor*, o rozwód jego z bogatą Lady *Tempest*, córką Hrabini *Antrim*. Odbywa się w sądzie Kanclerskim. Pani *Taylor* wraz z mężem swoim jest opiekunką młodej Lady. Powody do rozwodu są następujące: 1) iż Lord *Stewart* ma lat 40, a Lady *Tempest*, 18; 2) iż Lord *Stewart* ma już 12letniego syna, który z czasem odziedziczy jego majątek; 3) iż Lord *Stewart* nie ma bardzo dobrych obyczajów; 4) iż tenże Lord należy do rodziny, której kilku członków cierpiało i cierpi słabość umysłu. Chce także Pani *Taylor* dowieść, iż to małżeństwo nie było dziełem miłości, lecz chciwości Lorda i intryg Hrabini *Antrim*. Ciekawy jest wyrok Lorda Kanclerza.

Od kilku dni krążyła tu pogłoska, która jednak na prywatnych się tylko zasadzała listach, że w *Paryżu* odkryty został spisek; zamiarem jego miała być jużto rzeczywista odmiana rządu, jużto zwalenie panującej teraz partyi. Wymieniano nawet członków nowego ministeryum, jakoto: *Villele* na ministra skarbu, *Chateaubrianda* spraw wewnętrznych, *Filyjames* spraw zagranicznych, Jenerała *Canuel* policji, Jenerała *Donadieu* na ministra wojskowego. Po nadsyściu ostatniej poczty z d. 4 pogłoski te znowu się zozeszły.

We wschodniej stronie naszego terytorium w *Azji* mówiono przed niejakim czasem dość powszechnie, że napadnieni będziemy od strony obszernego państwa *Birmanów*, które zamieszkane jest od ludu bardzo wojennego, rozciąga się około 1000 mil angielskich wzdłuż, a od 5 do 600 wszerz, i od strony wschodniej graniczy z posiadłościami kompanii wschodnio-indyjskiej.

N I E M C Y.

Słychać w Niemczech, iż trzy Monarchowie przed przybyciem do *Akwizgranu*, zjadą się w *Frankforcie* nad *Menem*, gdzie kilka dni zabawią.

Ludności wszystkich krajów należących do związku Niemieckiego rachują 30 milionów 88,805 dusz.

W okolicach nadreńskich spodziewają się tego roku takiego winobrania, jakie było w roku 1811, kiedy się kometa pokazała.

Rozchodzi się w Niemczech pogłoska, iż Anglia ma przez układy dostać jeden port nad morzem Bałtyckim.

Czytamy w jednej z gazet Niemieckich co następuje: „Jeżeli podług starodawnego wschodniego zwyczaju, sol jest znakiem przyjaźni, w tym razie, trzy narody (*Prussy*, *Bawarya* i *Hessy*) które Departamenty Reńskie między siebie podzieliły, zawsze w zgodzie zostawać będą; tam bowiem, gdzie z sobą graniczą, wytryskują 3 źródła słoney wody, jako to, w *Kreuznach*, *Monasterze* i *Ebernburg*. Trzy inne mniejsze kraje (*Xięztwa*: *Oldenburgskie*, *Koburgskie* i *Homburgskie*) poydą również za tak pięknym przykładem. Żyjemy więc dziś w kraju przyjaźni i pokoju!.

Arcy-Xiążę *Karol* myśli złożyć stopień Gubernatora *Moguncyi*, i odstąpić go Xiążęciu dziedzicznemu *Hesko-Homburgskiemu*, mającemu przybyć z małżonką swoją z *Anglii*.

N I D E R L A N D Y.

(Z gaz. berl.) *Bruzella* dnia 9 lipca. Dnia 6 przybył tu znowu *Cambaceres*.

Wyrok trybunału gandawskiego w sprawie Xięcia *Wellingtona* przeciw Panu *Buscher*, potwierdzony został w instancyi appellacyney na stronę ostatniego. Sprawa ta poydzie jeszcze do trybunału kassacyneygo.

Dnia 7 było pierwsze zgromadzenie stanów prowincjonalnych.

Na wystawienie pomnika bitwy pod *Waterloc*, uchwały już stany jeneralne sumę 100,000.

A U S T R Y A.

Wiedeń d. 7 lipca. Słychać w *Wiedniu*, iż Cesarz *Imc* jadąc w jesieni do *Akwizgranu*, odwiedzi Xięcia *Metternich* w *Johannisberg*. *P. Mayer*, furyer nadworny pojechał do *Akwizgranu* dla zamowienia mieszkania dla Cesarza i orszaku jego.

Wychodząca w *Pradze*, w *Czechach*, gazeta, donosi o wyjeździe ztamtąd Xięcia *Otranto* (*Fouché*) do *Wiednia*.

W *Bucsa*, w *Węgrzech*, umarł rzeźnik, tak otyły, iż

trumna jego miała półczwartey stopy szerokości. Przed chorobą ważył 345 funtów.

Xięgarz *Wiedeński Strauss* otrzymał na lat 6 wyłączny przywilej robienia i przedawania prassy drukarskiej, w której branie farby, rozcieranie jej i nadawanie na formę, dzieje się bez użycia człowieka, lecz za pomocą wynalezioney do tego machiny.

Dnia 22 czerwca uderzył piorun w mieście *Gmünd*, podług świadectwa kilku ludzi, był tak gruby, jak człowiek. Rozpostarł się po całym domu; przedziurawił mur na wszystkich 4ch stronach, potłukł zamknięte okna i piece, oderwał wszędzie wapno ze ścian, i obalił wszystkich mieszkańców, którzy jednak w krótkce przyszli do siebie, oprócz jednej kobiety, która bez zmysłów padła na ziemię. Jest atoli nadzieja, że i ona wyzdrowieje.

(Z gaz. berl.) *Wiedeń dnia 10 lipca.* Prawie cały korpus dyplomatyczny opuścił, albo gotuje się do wyjazdu z *Wiednia*. Większa część poslow udaje się do *Karlsbadu*, gdzie terażniejszego lata wielki zjazd gości; tylko *Nuncyusz Papiezki*, posłowie hiszpański, sardyński i niderlandzki tu zostaną.

Z rozkazu *W. Marszałka nadwornego* wysłano już 100 koni z *Wiednia* do *Akwizgranu*, chociaż zjazd *Monarchów* nie przedczy tam, jak w miesiącu wrześniu nastąpi.

Dnia 28 czerwca w *Pradze* między 6 i 7 godziną wieczorem powstał gwałtowny wichur, który każdego przeraził; ulice zdruzgotanemi oknami zasypał, wozy przewracał, drzewa łamał i okropniejszymi jeszcze skutkami zagrażał; ale się przedczy jak w przeciągu godziny uspokoił. W stronie zachodniej *Czech*, w *Pilsen*, *Karlsbadzie* etc. powstał prawie godziną przedczy, a w drodze swej srożył się wszędzie z równą gwałtownością.

W ł o c h y.

Dnia 16 czerwca podpisano w *Modenie* intercyzę słubną między *Infantem Don Karolem Aloizym*, synem *Xiężney Łukieskiej*, i *Xiężniczką Maryą Teresą*, córką *Krola Sardyńskiego*.

Pokazała się znowu w kraju *Papiezkim* szarańcza; lekano się, aby zboża w polu nie pozarła. *Kardynał Pacca* użył natychmiast skutecznych środków na jej wytepienie.

Przybył do *Rzymu* *Francuzki Radzca Stanu Portalis*. Zdaje się, iż *Ministrowie Ludwika XVIII*, chcą zawarty w roku zeszłym *Konkordat* z *Papieżem* podać znowu *Izbie* na następującem posiedzeniu. *Oyciec Pana Portalis* miał w roku 1801 piękną mowę o zawartym naówczas *konkordacie*. Terażniejszy *Radca* utracił za rządów *Bonapartego* urząd *Ministra religijnego*, i popadł w niełaskę, za to, iż nie doniósł wcześniej o *breve* *Papiezkim*, w którym *Oyciec S.* oświadczył nieprawość *miarowania* *Kardynała Maury* *Arcy-Biskupem* *Paryzkim*.

Lord Burghersh, *Posel Angielski* przy *Xiężnie Parmy*, miał dnia 11 czerwca pierwsze wysłuchanie.

Rozbojnicy, którzy niedawno w okolicach *Terracina* napadli kilku *Biskupów*, jadących z *Neapolu* do *Rzymu*, po dopelnionej zbrodni żądali, aby im dali rozgrzeszenie i błogosławieństwo; a nareszcie z uszanowaniem pocałowali ich ręce.

S z w e c y a.

Od roku 1811 nie mogą podróżujący cudzoziemcy przybywać do *Szwecyi* bez pozwolenia *Królewskiego*; postanowiono teraz, iż nawet *zagraniczni rzemieślnicy* mają być badani na granicy, i dopóty udać się nie mogą do *Szwecyi*, póki pozwolenia od rządu nie pozyskają.

Okręty Amerykańskie kupują znaczną ilość *żelaza* w *Gothenburgu*.

Na początku czerwca było jeszcze bardzo wiele śniegu w lasach *Dalekarlij*, a gdy stopniał, wezbrane rzeki znaczną zrządziły szkodę.

Król Szwedzki uczynił (jak słychać) przełożenie wydziałowi Stanów krajowych, ażeby wyspę *Szwedzką* w *Zachodnich Indyjach St. Barthelemy* sprzedano, i wzięte pieniądze na zapłacenie dawniejszego długu *Norweskiego* obrócono.

W *Danii* pewny chłopiec niedaleko *Aarhaus* położył się w polu, i zasnął. Zmija wcisnęła mu się otwartemi ustami, i w kilka dni potem, wyszła żywa także ustami.

Wilno dnia 19 Lipca 1818 roku.

O g ł o s z e n i a.

1 Excerpt oświadczenia z Protokołu potocznego Ziem. pttu Wileń. w dacie niżej wyrażający się zapisanego i tegoż czasu pod pieczęcią Ziem. tegoż pttu jest wydane.

Roku tysiąc osmset osmnastego miesiąca july osmnastego dnia. Przed aktami Ziem. pttu Wileń: stawając osobicie WJP. Floryan Hałko Regent Graniczny pttu Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do Protokołu podał następnie pisane. Oświadczenie imieniem JO. Xięcia Dominika Radziwiłły Rotm. Kawaleryi Narodowej Brygady pierwszej b. wojska W. Xstwa Lit. Kawalera orderu S. Huberta Palatini Rheni czyni się z następnych powodów: iż ponieważ stuszczyć się daje, że po zesłanym s. p. Mateuszu Radziwiłły Aktualnym Tajnym Radcy Stanu i Kawalerze stryjeczno-rodzonym bracie oświadczonego się deltra, coraz nowe długie u różnych Ichmościów Panów kredytorów przez tegoż zeszłego Mateusza Radziwiłły na obliży jakoby pozostawiane odkrywają się, a bydaż to może, że niektóre z takowych inskrypcyów nie według prawa sporządzonych, a tylko na blankietach zapisanych, lub innym sposobem fortelnie utworzonych jedynie ku szkodzie oświadczonego się deltra JOXX. Radziwiłłow konsukcessorow po tymże zesłanym Mateuszu Radziwiłły do przypadku zdziałane będąc, są zupełnie nielegalne. Z tych zatem powodow et in praevenienda futuri zapobiegając żalcy Deltor oświadcza się, iż wszelkie, jeżeliby się jakie okazać mogły, takowe obliży, inskrypcye, weli, zapisy i inne tym podobne dokumenta, które, czyto pod własnym imieniem przereczonego s. p. Xięcia Mateusza, czy też pod hasłem jakowychkolwiek plenipotencyow ku uszczerbkowi masy sukcesynego majątku podzielane i w koniecznym prawa porządku, przez tegoż zeszłego Mateusza Radziwiłły nie bytyby przyznane, takowe więc wszystkie a wszelkie zapisy za nieważne będą uważane. W jakim względzie niniejsze najsoleniejsze oświadczenie zapisuje. U tego oświadczenia podpis w Protokole następny. Takowe oświadczenie w imieniu JO Xięcia Dominika Radziwiłły i Kawalera podpisuje. Floryan Hałko Regent Graniczny Powiatu Witkom.

Zgodziłem z Protokółem Jan Zienkiewicz Ziemiński Wileński Regent.

1 Wyrokiem Sądu zjazdowego rozbiorowego fortunny JW. Hrabi Rzewuskiego, z mocy Dekretu Sądu Głównego cywilnego Departamentu Gubernii Kijowskiej z dnia 10 marca 1814 roku odbywającego się, w dniu 1 grudnia 1815 roku zapadłym, przysądzona została z majątku rzeczzonego Hrabi Rzewuskiego summa 1,543 czer. złtch, 7 złtch, i 23 grosze N. 1543 czer. złtch, 7 złtch i 23 grosze, niegdy Władysławowi Niemierze, czyli jego jedyney sukcesorce Monice z Niemierów Bagniewskiej podpisanego Józefa Bagniewskiego małżonce, jak to działem dnia 24 czerwca 1784 w Warszawie odbytym, jako też Sepulturą Ignacego Niemierzy w dniu 24 lipca 1811 roku zapisaną, udowodnionym zostało, że zaś rzeczony Sąd zjazdowy, z powodu, że familia niegdy Władysława Niemierzy za granicą państwa Rossyjskiego, to jest w terażniejszym Królestwie Polskim zamieszkanie swoje miała, celem wyszukania innych successorów, jeżeli jakowim znajdują się trzykrotne w przeciągu trzech lat obwieszczenie przez gazety Warszawskie i Kuryera Litwego, za potrzebne uznał, przeto w dopełnieniu tego przepisu podaje się niniejsze ogłoszenie do pism publicznych, z tem wezwaniem, aby każdy, ktoby do sukcesyi po Władysławie Niemierze bliższe od Moniki z Niemierów Bagniewskiej lub równe z nią sądził mieć prawo, stosowne przedsięwziął kroki, lub zgłoszenie się uczynił; inaczej summa nadmieniona podług treści wyroku zjazdowego rzeczoney Monice z Niemierów Bagniewskiej wyplaconą zostanie. Dan w Warszawie dnia 7 lipca 1818.

Józef Bagniewski.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski remissą Ziemstwa powiatu Dziśnieńskiego nad majątkiem Zahorze w gubernii Mińskiej w powiecie Dziśnieńskim położonym W. Józefa Klotta Oboznica i Rotmistrza Bryg. przeznaczonym, uskuteczniejszy pierwsze ziadzy, ze względu oświadczenia samego aktora, że są dalsi kredytorowie w innych gubernijach i powiatach, żądając publicznego ogłoszenia, i z tego powodu sądy, i zjazd swój do tegoż majątku do dnia 2 septembra bieżącego 1818 roku odroczywszy, postanowił uczynić ogłoszenie w gazecie Kuryera Litewskiego. Takowe postanowienie spełniając, niniejsze ogłoszenie dla umieszczenia podaje.

Franciszek Lenkiewicz Ziemiński Pttu Dziśnieńskiego i Exdywizorski Regent.

1 Przez ogłoszenie podane do Gazety Kuryera Litewskiego, na początku miesiąca maja roku bieżącego, niżej podpisany, jako umocowany od Kuratoryi, ustanowionej z woli Naywyższej, nad dobrami rzeczywistego Szambellana, JW. Graffa Ferzena, czynił odezwę do publiczności prosząc, ażeby ci, co mają zamiar nabycia wieczystej posiadłości, raczyli stawić się do niego, na kontraktach Brzeskich i Kobryńskich, dla układów względem dóbr rzeczzonego JW. Graffa Ferzena, Kluczow Pużyckiego i Dubińskiego, na sprzedaż wieczystą przeznaczonych. Gdy jednak na pomienionych kontraktach, odbytych w dniach 12 i 24 miesiąca czerwca, nikt nie stał się nabywcą tych dóbr, niżej podpisany przeto, podaje do powszechnej wiadomości, iż każdy, ktoby życzył mieć je na dziedzictwo, znajdzie w każdym gotowość jego do układów czasie, byleby sam, lub przez umocowanego chciał się stawić do miasta Grodna, które jest miejscem jego mieszkania. Wzywający będzie miał sobie za przyjemny obowiązek, każdemu udającemu się do niego, wyswiecić stan obydwóch majątkow, oraz intratę, jaka się z nich pobierać może; wszystko to, jak niemniej rys szczególny dobroci majątkow, każdy znajdzie w inwentarzach i mappach, zawsze gotowych do okazania. Spiesz tym czasem zawiadomić szanownych czytelników, że z dóbr wymienionych Klucz Pużycki, jest położony w powiecie Brzeskim, odległy od miasta guberskiego Grodna mil 25, od miasta powiatowego Brzescia mil pięć; ma inne miasta przyległe, rzeka spltawna Bug, w odległości jednej mili płynie. Do tej majątności należy dymow włościańskich 152 a w tych jest ludności męzkiej 515, żeńskiej 320 osob. Klucz zaś Dubiński w powiecie Prużańskim, pod puszcza Białowieską położony, odległy od miasta guberskiego Grodna, mil 15, od miasta powiatowego Prużany mil 10, ma inne przyległe miasta, gdzie się krescencya z łatwością przedaje; rzeka spltawna Narew, o mil dwie płynie, należy do tego Klucza, dymow włościańskich 108, w nich się znajduje ludności męzkiej 252, żeńskiej 244 osob; w ogulności wzywający zapewnić może, że cena przystępna tych dobr, czyni łatwe i korzystne nabycie onych.

Antoni Krupowicz Assesor Izby Skar. Grodzieńskiej.

Ogłoszenia po raz drugi i itrzeci.

2. Kaleidoscop (Różnowidz, Pięknowidz) Machina ta ma podobieństwo do perspektywy, z tą tylko różnicą, że zamiast o dnoszenia do oka oddalonych przedmiotów, maluje tysiączne objekta w rozlicznych kolorach. Oglądać można tę machinę i nabydż jey za mierną cenę u Izydora Weyssa w Kardynalii.

2. Na umieszczenie do gazety Kuryera Litewskiego pod N. 51 pełne próżności fałszu i czernidla przez brata Krzysztoffa Petrozolina oświadczenie,

Odpowiedź ze strony mnie niżej podpisanego w następujących wyrazach. Wzywam na świadectwo naywyższą istność przed której przenikłością nayskrytsze tajniki serc ludzkich, tém bardziey postępowania zakrytemi bydż nigdy nie mogą, a przed której majestatem z tamtey strony grobu stanąwszy, usprawiedliwić się z sumnienia naszego winni będziemy; wzywam godnych niegdyś sąsiadów naszych Obywatelów Powiatu Stuckiego, a szczególnie W. Starostę Cholewińskiego; od dzieciństwa prawie przyjaciela domu naszego, na moje całe postępowanie, sprawowanie się i obchodzenie z tymże bratem patrzących, dobrze tych między nami okoliczności wiadomych; żem temuto bratu, w naymniejszey części w całym życiu mojem w niczem żadney nie domierzył krzywdy, owszem z moją szkodą dogadzając jego chęciom, na takim dział zezwolił, jaki się jemu samemu podobał. Jakowy dział za dokumentem przyznanym, przez Sąd Kompromisarški w roku 1808 augusta 19 dnia rozstrzygniony, przez obie strony przyjęty, i tymże dekretem zatwierdzony, natychmiast uskutecznonym został — dekreta zaś Kompromisarški, podług nauki wielolicznych praw i naywyższych ukazów, w swoim czasie i miejscu nieskarżone, gdy zostają pomówionemi, ciągną za sobą kary z warunkow przyznanych dokumentów i samychże dekrétow wypływające — Wostatku rozprawadza obżałowany brat mój pretensyją swoją do mnie, na dwakroć czterdzieści tysięcy złotych, niewiadomo

z jakiego źródła wyczerpaną, bowiem podobnej proporcji nigdy w życiu naszym przed nastąpionym działem nie posiadaliśmy i ona na majątku moim i żony mojej hipotekuje, szczególnie tylko, ażeby przed niewiadomą powszechnością, nadwierzyć opinią, zetrzeć czernidło, i okazać niejakaś zemstę, na którą nigdy nie zasłużyłem. Ja zaś będąc zawsze od podobnych między bracią postępowań różących bezstronną powszechność dalekim, z umartwieniem serca, odpowiadać w tym zamiarze na tak próżne zarzuty i objuśnić się zmuszony jestem, zakładając podług konstytucji 1726 pod tytułem Poequationis Jurium, poeny wetowe za niesłusznie uformowaną do mnie nanięsprawiedliwszą pretensją, i niewinną węgę, a jeżeli brat mój ośmiela się, z powodu tylko napastnie formowanej pretensyi zastrzegać ona na majątku moim i żony mojej, tém większe mam ja nierównie prawo z mocy dekretu Kompromissarskiego i praw ku temu służących ostrzedz powszechność, że w odpowiedzi na bezwonne mnie do procederu pociągnięcie, na kosztą prawne narażanie, oraz po gazetach publikacją i węgę, szukać będę prawnej satysfakcyi na majątku tegoż brata mojego ziemnym i ruchomym, tak jego własnym, jak pod imieniem żony Elżbiety z Mitronowskich, Petrolizonowey ukrywać się mogącym, stosownie do oświadczenia w Sądzie Głównym Mińskim zanesionego — Dosyćby się bowiem dogodziło niepomiarowanej chuci tentować procederem (jaki rozpocząć na dotknięcie czułości braterskiej przedsięwzięcie) nie zaś jeszcze roznosić to wszystko po gazetach, i znagłać tém samém do nieprzyjemnego dla mnie tłumaczenia się, które acz oszczędnie napisane, jednak opinią tegoż brata mojego ze zley strony wystawić zawsze jest zdolném — Takowe tłumaczenie się moje do bezstronnej przenosząc powszechności, własnym stwierdzam podpisem. — Dan julii 8 dnia 1818 roku.

Tomasz Korwin Petrozolin Szamb. b. D. Pol.

2. Dworek w mieście Wilnie niedaleka rzeki Wilii na ulicy Bogusławskiej pod N. Taryffowym 771 a Policynym 268 sytuowany, w połowie w murach wystający, za sumę zł. pol. 2200 rękodajnie pożyczoną przez JPana Michała i Barbarę Maciejewskich aktorom, nam Jerzemu i Franciszce Dobrowolskim prawem zastawnym w roku 1809 julii 14 prawnie sporządzonym, a przez intromissją tegoż roku i miesiąca d. 25 przed aktami Ziemi. Pttu. wileń. zeznaną upoważnionym, od trzech do trzech lat aż do oddania summy kapitałnej zawięzionym został i w naszym zostaje spokojnym dzierżeniu, lecz po śmierci samego aktora pozostała żona JPani Barbara Maciejewska płać o zastawnej naszej possessyi roznosząc wieści, wielorakiem aktorstwo tegoż dworku zaciąga długi, żeby zatym dający pieniądze niebyli zaciężeni, a zatym, że straty swoje sobie przypisać będą winni, niniejszą czynimy gazetną awizacją.

2. Roku 1818 miesiąca julii 15 dnia, oświadczenie zanesione w akta Grodzkie Pttu Wileń. imieniem JPana Adama Siękiewicza Rott. Pttu Trockiego, przeciwko Wincentemu Janowiczowi, Wincentemu Michałowiczowi, Ignacemu i potomstwu Józefa braciom między sobą stryjecznym Hryckiewiczom, oto i w tym sposobie: iż folwark Gierszuciszki w Pttcie Wileń. leżący, roku 1805 miesiąca marca 19 dnia był wypuszczony prawem zastawnym Symonowi Siękiewiczowi, który, nie będąc okupionym z rzeczoney zastawy i summy rubli srebr. 900 złłch polłch 800 i gr. 15, będącej na folwarku Gierszuciszkach, na żalęgo delltora zrzekł się prawem przyznanym; gdy więc dopiero obżłłni Hryckiewiczowie nie starają się wzmianowanego folwarku wykupić, lecz jeszcze długi nowe zaciągają; żalęcy delltor niniejszém oświadczeniem ostrzegę, iżby obżłłnym żadnych pieniędzy niepożyczano, i w żaden układ o folwark Gierszuciszki niewchodzono pod utratą dać mogącej summy.

3. Od Rządu gubernialnego Mińskiego ogłasza się: Czy niezayduje się gdzie familija lub sukcesorowie, zmarłego w mieście Pińsku odstawnego, 2giego Artyleżyskiej brygady lekarza, Chryzostoma Lissowskiego? a jeśli się gdzie okażą, to niech dla odebrania pieniędzy, zebranych z naznaczoney wyprzedazy pozostałego majątku, przybywają z przyzwoitemi dowodami do tego gubernialnego Rządu, na naznaczony podług prawa termin. Junii 27 dnia 1818 roku.

Sekretarz Arcimowicz.

3. Szlachecka opieka Białostockiego i Sokolskiego Powiatow, powodem dekretu dnia 8 julii 1814 roku w Sądzie Cywilnym Sokolskim zapadłego, taxę i exdywizję funduszow reszłego Dominika Matkiewicza i oddział połowy majątności Łososney aktorstwa żony jego Karoliny Chreptowiczówny ulegley, a dopiero do niez-

przezonego aktorstwa koleją spadku do nieletniego Emiliusza Sierzputowskiego należącej przeznaczającego. Oraz kiedy Sąd Exdywizorski na zjeździe pierwszym dnia 1 septembra tegoż roku na gruncie Łososney, po ułatwieniu kwestyi temu terminowi właściwych na ukończenie sobie poruczonego dzieła, w powtórnym dnia 25 augusta 1815 roku przez się zamierzonym nie zebrał się. Zatem przez niniejsze uwiadania i wzywa wszystkich wierzycieli ś. p. Dominika Matkiewicza do majątku onego Łososny w Powiecie Sokolskim położonego, z attynencyami w połowie przynależnego, i dalszego wszelkiego, pretensye ścielących; z jakiego bądź kolwiek względu stosować mogących, iżby na dniu 16 septembra 1818 roku jako powtórnym i ostatecznym do zjazdu terminie przez tę opiekę zamierzającym się, przed Sądem Exdywizorskim sami przez siebie, lub prawnie umocowanych w majątności Łososny stawili się, i pretensye swoje udowodnieli. W przeciwnym zdarzeniu, każdego niestawającego pretensya za ustalą nazawsze ogłoszoną zosatnie i wiecznemu upadkowi podlegać będzie. Działo się obwoźdu Białostockiego w mieście Powiatowém Sokolce roku 1818 mca junii 28 dnia.

Sędzia Powiatowy Franciszek Gródzki. Sekretarz Józef Maciutowicz.

3 Sąd Graniczny normalny wyższej instancyi Gubernii Litt. Wileń. w skutek rezolucyi swojej pod dniem 28 przeszłego miesiąca junii za N. 182 zapisanej; obwieszcza strony, do spraw granicznych z majątkami Skarbowemi i duchownemi, w tym Sądzie znajdujących się, interesowane; że do rozbioru tychże spraw, otrzymawszy z Rządu Gubernii Wileń. doniesinie o wykomenderowaniu członkow Koronnych; z powodu niezłożenia dotąd od niektórych stron, potrzebnych dowodow i dostatecznych objaśnień; żeby do wyżey pomienionych spraw, też strony, wszelkie dowody i należyte objaśnienia, same osobiście, lub przez swoich pełnomocnikow, na dzień 16, miesiąca 7bra idącego r. do Sądu niniejszego złożyły, gdyż w tym dniu Sąd ten niezawodnie zaymie się rozsądzeniem takowych spraw. Roku 1818 julii 5. d.

Sekretarz Stan. Podbięta

5. Za Remmissą Sadu Ziemińskiego Pttu Lidzkiego przeznaczony jest Sąd Dzielczy Exdywizorski na majątek Wiewiorka WW. Summerokow Starościcow Kopezanskich w Powiecie Lidzkim położony, wzywa się wszystkich kredytorow, aby, mając pretensye swe, stawili się na dzień 10 8bra roku idącego do majątku pomienionego Wiewiorki. Dnia 30 junii 1818 roku.

Urzędnicy: Alexander Narbutt były Marszałek Pttu Lidzkiego Przydujący. Franciszek Edward Pilecki Exdywizor. Wincenty Jankowski Exdywizor.

6. Podaje się do wiadomości: iż w majątności Woronczy, w Pcie Nowogrodzkiej, w Gubernii Litt. Grodzieńskiej, położoney, do dziedzictwa JW. Jenerala Hrabiego Niesiotowskiego należącej, w dniu 1. augusta i w dniach następných, roku bieżącego 1818 odbywać się będzie licytacya za gotowe pieniądze więcey dajacemu i przybićcie utrzymujacemu, różnych meblow, z drzewa mahoniowego: krajowego, żwierciadel, pajakow, lamp, podjazdow i upręży mało używanych, stadnikow, drzew i plant różnych oranżerowych i trebhauzowych, oraz naczyń miedzianych, kawianych i kuchennych nowych i używanych, win starych i innych różnego nazwania sprzętow. Ktoby więc życzył sobie co z takowych szczegulow nabydz, do miejsca wyżej wyrażonego w naznaczoneym czasie przybywać raczy.

Wyjeżdżają za granicę.

1. Do Królestwa Pruskiego i Saxonii mieszkaniec wileński Izidor Weiss za interessami własnymi na miesiąc 6.

1 Do kraju Tureckiego dla kuracyi do ciepłych wód, Mieszczanin Wileński starozakonny Mowsza Josielowicz Josielson, z synem Josielem i córką Chają Dworą namiesięcy dziesięć z powrotem.

5. Do Austrii JP. Jan Ferdynand Riel Magister Medycyny.

3. Do Prus Wileński mieszczanin Starozakonny Zelman Uryaszewicz Uryson z żoną swoją Itą Dworą, wnukiem Uryaszem, wnuczką Małką Jekowiczówną, oraz służącą Miniką, służącym Leybem Zelmanowiczem, jako też dwoma furmanami, Szepszelem Szłomowiczem i Szymelem Jankielowiczem.

Wilno Dnia 19 Julii 1818 Roku.

OBWIESZCZENIE.

Stosownie do Rozkazu JEGO CESARZOWICZOWSKIEY MO-SCI, Polne Prowiantskie Kommissyonierstwo oddzielnego Litewskiego Korpusu obwieszcza ni- nieyszem: iż naznaczają się targi na dostawę dla tegoż Korpusu prowiantu, a dla Woysk w War- szawie prowiantu i furazu z dnia 1 Stycznia 1819 do dnia 1 Sty- cznia 1820 Roku, ile do którego Magazynu wskaże potrzeba; row- nież worków potrzebney ilości, w poniżey następujących terminach: w Prowiantskim Kommissyonier- stwie w Warszawie 7go, 8go i 9go Pazdziernika, tudzież dobicie targów 11go, 14go i 16go dni te- goż miesiąca; w Mińskiej i Wileń- skiey Skarbowych Izbach 11go i 15go, tudzież dobicie tar- gów 17go, 19go i 20go tegoż miesiąca. W Wołyńskiej Skarbo- wey Izbie 14go, 16go i 18go, nie- mniey dobicie targów 21go, 23 i 25go tegoż miesiąca Pazdziernika; w Grodzieńskiej zaś Skarbowey Izbie, i Białostockim obwodowym Rządzie 19go, 20go i 23go Wrze- śnia i dobicie targów 25go, 27go i 30go dni tegoż Mca, Veteris Styli.

Na takowe termina, życzący wziąć obowiązek tego podradu przybędą z przepisaną kaucyą, która w piątej części summy sto- sować się ma do skutecznia- nej miesięczney dostawy. Po u- twierdzeniu Kontraktów, zadatki niezwłocznie wydane zostaną w pią- tej części ilości podradu, a to za osobno złożoną kaucyą; wyjąwszy zwykłą od JPP. Szlachty dostawę, która zasadza się szczególnie na względach kredytu Im właściwe- go. Plan i kondycye, podług któ- rych agitowane bydz mają targi,

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

По повелѣнію ЕГО ИМПЕРА-ТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕ-САРЕВИЧА, Полевое Провіант-ское Коммисіонерство отдѣль-наго Липовскаго Корпуса объ-являетъ, что назначаются торги на поставку для сего Корпуса провіанта, а для Войскъ въ Варшавѣ провіанта и фуража съ 1 Генваря 1819 по 1 Генваря 1820 годовъ, сколько въ какой магазейнъ поребно будетъ, а шавъже и мѣшковъ необходимо нужнаго количе-ства, на ниже слѣдующія сро-ки; въ Провіантскомъ Комми-сіонерствѣ въ Варшавѣ Октя-бря: 7, 8 и 9, переторжки 11, 14 и 16 числь. Въ Минской и Ви-ленской Казенныхъ Палатахъ тогоже Октября 11, 13 и 15, переторжки: 17, 19 и 20 числь. Въ Волинской Казенной Пала-тѣ тогоже Октября: 14, 16 и 18, переторжки: 21, 23 и 25 числь. Въ Гродненской Казенной Палатѣ и Бѣлостокскомъ Обла-стномъ Правленіи Сентября: 19, 20 и 23, переторжки: 25, 27 и 30 числь.

На сіи сроки вызывающся же-лающія къ торгамъ съ закон-ными залогами, во уваженіи по-мѣсячной поставки въ пятую часть противу подряда. Зада-шки будутъ выданы немедлен-но по утверженіи контра-ктноеъ до пятой части подряд-ной суммы подъ особыя залоги, исключая общественныхъ ошъ дворянства поставокъ, кои о-сптаются на одномъ довѣрїи. Планъ и кондиціи по коимъ бу-дутъ производиться торги и по-спавки разосланы уже въ Казен.

i niniejszy podrad, przesłane już
zostały wspomnianym Władzom
Rządowym i publicznie przez nie
będą odkryte; a wykazy o potrze-
bném ogule podradu niezwłocznie
tamże odesłane będą.

ныя Палаты и публично въ
оныхъ будущъ открыты; а ис-
числительныя вѣдомости о по-
требности, въ слѣдъ за симъ
тудаже будущъ препровожде-
ны.

Оберъ-Провіантмейстеръ 7 го класса и Кавалеръ Скребицкій.

Членъ Коммисіонерства Качковскій.

Секретаръ Гулакъ.